

PETROLEUMSTILSYNET

FORSVARSDEPARTEMENTET	
SAKNR.	13100552-302
21 AUG 2015	
ARKBET.	051.0 - bote
KASSERES 5 AR	
KASSERES 30 AR	
BEVARES	

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Vår saksbehandler
Guro Mona Oppen

Deres ref.
15/1892

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Ptil 2015/303/ASv/GMO

Dato
1.7.2015

Høring - forslag til endringer i sikkerhetsloven

Vi viser til brev av 19.5.2015 fra Forsvarsdepartementet vedlagt høringsnotat med forslag til endringer i sikkerhetsloven. Vi viser også til deres brev 1.6.2015 der det bes om at våre merknader til høringen sendes Arbeids- og sosialdepartementet for koordinering og videre oversendelse til Forsvarsdepartementet.

Vi har følgende merknader.

Til § 2 nytt fjerde ledd og ny § 29 a

Slik vi vurderer det, kan det ikke utelukkes at forslagene til endret § 2 og ny § 29 a kan få betydning for petroleumsnæringen, herunder for private rettssubjekter/selskaper. Disse to forslagene må ses i sammenheng med hverandre.

- § 2 nytt fjerde ledd gir hjemmel for Kongen til å bestemme at den nye § 29 a skal gjelde for «*rettssubjekter som eier eller rår over kritisk infrastruktur*».
- Ny § 29 a om «*anskaffelser til kritisk infrastruktur*» har krav om at «*en virksomhet skal varsle ansvarlig fagdepartement dersom en anskaffelse til kritisk infrastruktur som virksomheten eier eller rår over kan innebære en ikke ubetydelig risiko for rikets selvstendighet og sikkerhet, eller andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser.*» Dersom slik risiko foreligger, kan anskaffelsen nektes gjennomført, eller det kan settes vilkår. Eventuelle vedtak om dette fattes av Kongen i statsråd.

Vi forstår det slik at det aktuelle forslaget til endring av sikkerhetsloven (i høringsnotatet benevnt som del av «første fase» i arbeidet med revisjon av loven) ikke gir grunn for å revurdere innretninger/anlegg i petroleumssektoren som «skjermingsverdige objekter».

Det går frem av høringsnotatet at ny § 29 a, etter vedtak med hjemmel i § 2 nytt fjerde ledd, vil kunne komme til anvendelse på «*kritisk infrastruktur*» som ikke tilfredsstillter kriteriene for å bli utpekt som skjermingsverdig objekt.

Hva som menes med «*kritisk infrastruktur*» i denne sammenheng er uklart, og potensielt meget omfattende, jf. høringsnotatet punkt 2.7.1. Dette innebærer en fleksibilitet i bestemmelsenes anvendelsesområde, og samtidig en betydelig grad av uforutsigbarhet for mulige pliktsubjekter, herunder private rettssubjekter i petroleumsnæringen, med tanke på om det vil bli fattet vedtak etter § 2 fjerde ledd eller ikke. De potensielt store konsekvensene av å

bli omfattet av vedtak etter § 2 fjerde ledd tilsier at det tydeliggjøres bedre hva som faller inn under begrepet «kritisk infrastruktur».

I forslaget er kompetansen til å fatte vedtak etter § 2 nytt fjerde ledd tillagt Kongen. I henhold til ny § 29 a er det «ansvarlig fagdepartementet» som skal motta varsling. Det fremgår ikke tydelig hvordan man ser for seg eventuell delegasjon og fordeling av ansvar og oppgaver mellom departementer – for vårt område Arbeids- og sosialdepartementet og Olje- og energidepartementet - i forbindelse med eventuelle vedtak etter § 2 fjerde ledd og ved oppfølging i henhold til § 29 a. Vi ser behov for at dette klargjøres i god tid før eventuell ikrafttredelse av endringer og vi forutsetter at Petroleumstilsynet blir hensiktsmessig involvert som fagetat.

Høringen berører, slik vi ser det, i liten grad konsekvenser for en virksomhet av å bli omfattet av et vedtak med hjemmel i ny § 29 a andre ledd, bl. a. knyttet til følgende forhold:

- Slik systemet for varsling og videre saksbehandling etter ny § 29 a foreslås lagt opp vil dette kunne innebære ikke ubetydelig tidsbruk, som antas å kunne være problematisk for blant andre petroleumsnæringen.
- Dersom anskaffelse nektes, eventuelt dersom det settes vilkår, kan dette få privatrettslige konsekvenser mellom den som skal anskaffe og leverandør.
- Etter forslag til ny § 29 a vil det primært være den enkelte omfattede virksomhet som selv skal vurdere om en konkret anskaffelse utløser varslingsplikt. Vi antar at det vil kunne være krevende, særlig for private rettssubjekter, å vurdere om det foreligger varslingsplikt. Det vil si, vurdere om en anskaffelse kan innebære «en ikke ubetydelig risiko for rikets selvstendighet og sikkerhet, eller andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser.» Tilsvarende vil det være krevende for myndighetene å følge opp hvorvidt varslingsplikten overholdes. Vi kan ikke se at det er omtalt hvordan dette skal følges opp og hva som vil være konsekvensen for virksomheten av å ikke overholde varslingsplikten.

Til ny § 5 a

Når det gjelder ny § 5 a fremgår det at varslingsplikten kun vil påhvile virksomheter som loven gjelder for, dvs. forvaltningsorganer eller andre rettssubjekter som ved enkeltvedtak er omfattet av loven, jf. § 2. Det går imidlertid frem av høringsnotatet at eventuelle vedtak som blir fattet med hjemmel i ny § 5 a andre ledd, vil kunne rette seg mot «enhver» som planlegger eller utfører aktivitet som omfattes av ordlyden av § 5 a. Vi antar at vedtak også vil kunne rette seg mot rettssubjekter som ikke er omfattet av sikkerhetsloven. Dette bør i så fall klargjøres.

Til § 9 ny bokstav e

I § 9 ny bokstav e foreslås det å lovfeste at Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) skal drive en nasjonal responsfunksjon for alvorlige dataangrep mot samfunnskritisk infrastruktur (NorCERT) og et nasjonalt varslingsystem for digital infrastruktur (VDI). Slik vi forstår det, er bestemmelsen en lovfesting av dagens praksis. I § 9 ny bokstav e brukes begrepet «samfunnskritisk infrastruktur» uten at det utdypes hva som ligger i dette begrepet. Det går bl. a. ikke frem om dette er noe annet enn «kritisk infrastruktur» jf. § 2 nytt fjerde ledd og ny

§ 29 a. Dette bør klargjøres. Det fremgår videre av høringsnotatet at dagens ordning med frivillig tilknytning til VDI skal videreføres som hovedprinsipp, men at det i forskrifter bør vurderes åpnet for å gjøre unntak fra dette. Det går ikke klart frem om tilsvarende er tilfelle for NorCERT. Vi antar at det skal utredes nærmere hvorvidt det skal pålegges pliktig tilknytning til VDI gjennom forskrift.

Med hilsen

Anne Vatten e.f.
direktør juss og rammesetting

Guro Mona Oppen
juridisk rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Petroleumstilsynet og har derfor ingen signatur